

ТУУ

АЛМАТЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ ЕЛДЕРДІҢ ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БІРІГІНДЕРІ
АЛМАТЫ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТИ

сентябрь Жексенбі

Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйын.

VI съезі

...бын жақсар-
...партияның
...ішінде ұйым-
...жағынан бөлі-
...мунист (боль-
...и мен халық-
...Ленин мен
...үйене отырып.
...ің идеология
...ларын басшы-
...лика еңбекші-
...иогизмі рухын-
...ң ынтымағы
...Ленин —
...үшін, біздің
...коммунизм
...ұхында, еңбек
...рухында тәр-

...салу жұмыстары жүргізіле береді. Респуб-
...ликада жерлікті суару әдісін қолдану,
...шыңдау құдықтардың суын пайдалану
...жолымен шөбі қалың шабындықтар мен
...жайылымдар жасалады.

Жаңа бесжылдықта Солтүстік - Шығыс
Қазақстан аудандарында дөңді дақылдар-
дың шығымдылығын гектар басы 15—16
центнерге, суармалы жерлерде 24—26
центнерге дейін жеткізу, Оңтүстік Қа-
зақстан аудандарында мақтаның шығым-
дылығын гектар басы 26—27 центнерге
дейін жеткізу міндеті қойылған. Бесінші
бесжылдық жоспарда Қазақстанда қоғам-
дық малдың санын көбейту, оның өнімі
молайту ісіне қатты көңіл бөлінген.

Республиканың халық шаруашылығын,
әсіресе, егін шаруашылығы мен мал шару-
ашылығын өркендетудегі болған кемші-
ліктерді тез түзетін, еңбекшілерді жаңа
бесжылдық жоспарды мерзімінен бұрын,
толық және артығымен орындауға жү-
мылдыру — партия ұйымдарының аса
маңызды міндеті.

Партияның өзгертілген Уставы тексті-
нің жобасы — орасан зор маңызды бар
документ. Онда партиямыздың қолы жет-
кен тарихи жеңістері, алдында тұрған
жаңа міндеттері, бұл міндеттерді оры-
ндаудың ұйымдастыру құралдары баяндал-
ған. Партия бұқарасы Уставтың жобасын
қызу талқылап, ұнатып, мақұлдауда. Мұ-
ның өзі съезд алдындағы партия конфе-

...і — ленинизм
...да зор маңыз
...партия ұйымы
...дың, барлық
...теориялық дәре-
...лерге коммуни-
...мыстар істеді.
...ртия оқу орын-
...тердің көпшілігі
...Насихатшы-
...бұл күндері
...Лениннің —

Кеше Алматыда Қазақстан Коммунист (большевиктер) Партиясының VI съезі ашыл- ды.

Қазақстан Коммунист (большевиктер) Партиясының VI съезі

20 сентябрьде, Алматыда, Абай атындағы Мемлекеттік академиялық опера және балет театрында Қазақстан Коммунист (большевиктер) Партиясының VI съезі ашылды.

Сахнаның төрінде В. И. Ленин мен И. В. Сталиннің портреттері қойылған. Алқызыл матаға: «Лениннің туы астында. Сталиннің бастауымен — коммунизмнің жеңісіне қарай алға басайық!» деген сөздер жазылған.

11 сағатта президиумың столына Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің Секретары **Ж. Шахметов** жолдас келді. Шахметов жолдас съездің делегаттарына арнап, сөз сөйлеп, былай деді:

— Қазақстан К(б)П VI съезіне шешуші дауыспен 816 делегат және кеңесші дауыспен 122 делегат сайланды. Съезге шешуші дауыспен 789 делегат және кеңесші дауыспен 120 делегат келді. Қазақстан Коммунист (большевиктер) Партиясы Орталық Комитетінің тапсыруы бойынша Қазақстан К(б)П VI съезін ашылды деп жариялауға рұқсат етіңіздер.

Бұдан кейін съезд съездің басшы органдарын сайлады.

Делегат **Лосев** жолдас Солтүстік Қазақстан, Ақмола, Қарағанды және Оңтүстік Қазақстан облыстары делегаттарының тапсыруы бойынша съезд президиумының саны мен жеке құрамы туралы ұсыныс енгізді. Съезд Лосев жолдастың ұсынысын қабылдап, бірауыздан президиум сайлады.

Қазақстан К(б)П VI съезінің президиумы

30. Қарсыбаев Ш. Н.

Қазақстан К(б)П VI съезінің Секретариаты

1. Адаменко Г. А.	6. Третьяков К. П.
2. Жазин Н.	7. Тілеулиев А.
3. Ефремкин М. А.	8. Хафизов А. Х.
4. Лосев Г. В.	9. Храмов И. П.
5. Савинский Ф. Г.	

Шахметов жолдас: Біз съездің Мандат комиссиясын сайлауымыз керек. Ұсыныс жасау үшін делегат **Третьяков** жолдасқа сөз беріледі.

Делегат **Третьяков** жолдас Шығыс Қазақстан, Алматы, Жамбыл және Талдықорған облыстары өкілдерінің атынан Қазақстан К(б)П VI съезінің Мандат Комиссиясының құрамы туралы ұсыныс енгізді.

Съезд **Третьяков** жолдастың ұсынысын қабылдап, бірауыздан Мандат комиссиясын сайлады.

Қазақстан К(б)П VI съезінің Мандат Комиссиясы:

1. Әбдірахманов Н.	7. Захарев Н. Д.
2. Байғалиев Х. Б.	8. Ильяшев Р.
3. Бунаков З. А.	9. Смағұлов Д. И.
4. Бердіқұлов Ғ.	10. Трубицина Н. В.
5. Габдушева К.	11. Хрусталева М. В.
6. Жанғозин Д.	

Шахметов жолдас: Біз съездің Редакциялық комиссиясын сайлауымыз керек. Ұсыныс жасау үшін сөз делегат **Хрусталева** жолдасқа беріледі.

Делегат **Хрусталева** жолдас Көкшетау, Гурьев, Қостанай

көлемі 42 процент, оның ішінде онан егісінің көлемі 24 процент, техникалық дақылдар — 16,3 процент ұлғайтылды. Малдың барлық түліктерінің саны бірнеше есе көбейді.

Еңбекшілердің әл-ауқат және мәдениет дәрежесін үнемі арттырып отыру — социализмнің бұлжымас заңы. Елімізде азық-түлік және энергетикалық тауарлы бағасының бес дүркін арқаудатылып, совет саудасының онан сайын өрістетілуі арқасында республика еңбекшілерінің тұрмыс күйі жыл санап жақсарып келеді. Жұмысшылар мен қызметшілердің нақты жалақысы, колхозшылардың табысы анағұрлым артты.

Қазақстанда советтік мәдениет пен ғылым, советтік әдебиет пен искусство көп ілгері басты. Мектептердің, арнаулы орта және жоғары оқу орындарының саны едәуір көбейді. Өткен уақыт ішінде оқушылар саны мектептерде — 22,2 процент, арнаулы орта оқу орындарында — 65,8 процент, жоғары оқу орындарында — 2,7 есе өсті. Қазір республиканың өз Ғылым академиясы бар. 1951 жылы, 1938 жылғымен салыстырғанда, ғылыми зерттеу мекемелерінің саны 4,4 есе өсті. Республикада клубтар мен кітапханалардың саны едәуір көбейді, халыққа медицина кө-

идеологиялық мәселелері шешілді. Хи қаулылары, Қазақстан К(б)П Орталық Комитетінің VIII пленумы мен Қазақстан К(б)П V съезінің қаулылары қазақ тілі біліміндегі қателерді, Қазақстан тарихы мен қазақ әдебиетінің тарихын баяндаудағы буржуазияшылар-ұлтшылдық сыйпаттағы өрескел қателер мен бұрмалаушылықтарды әшкерелеп, жоюда үлкен роль атқарды. Бұл қателерді ақырына дейін әшкерелеп, әбден түзету — партия ұйымдарының міндеті. Ол үшін республиканың ғылыми қызметкерлерінің, тарихшыларының, әдебиетшілері мен тіл мамандарының арасында сын мен өзара сынды кең өрістету керек.

Қазақстан еңбекшілерінің қолы жеткен табыстары ұшан-теңіз. Ал, біздің болашағымыз бұдан да зор. Бұл болашақ ССРО-ны өркендетудің бесінші бесжылдық жоспарының жобасынан айқын көрінеді. Жаңа бесжылдық ішінде Қазақ ССР-нің экономикасы мен мәдениеті күшті қарқынмен өркендетіледі. Өскемен су электр станциясы іске қосылды. Ертіс өзені бойында жаңадан Бұктарма су электр станциясы салына бастайды.

Қазақстанның ауыл шаруашылығы онан әрі өркендетіледі. Осы мақсатпен Сырдария бойына суару системасын

маңызды документтерде көрсетілген көлемді міндеттерді бұлжылмай жүзеге асырудың жолдарын белгілейді.

Қазақстан К(б)П VI съезі — республика жұртшылығының өміріндегі үлкен оқиғат. Республика еңбекшілері съезді еңбекте орасан зор табыстармен қарсы алды. Олар К(б)П XIX съезі құрметіндегі социалистік жарысты кең өрістетіп отырып, партия съезі ашылатын күнді жемісті бейбіт еңбек майданында бұдан әлде қайда зор табыстармен қарсы алады, сөйтіп, елімізде коммунизм орнату ісіне бүкіл дүние жүзінде бейбітшілік нығайту ісіне лайықты үлес қосады.

Қазақстан партия ұйымы К(б)П XIX съезіне К(б)П Орталық Комитетінің, партияның және халықтың ұлы кесемі И. В. Сталин жолдастың төңірегіне тығыз ұйымдаса отырып барады.

Совет халқының барлық жеңістеріне дем беруді, оларды ұйымдастырушы — Ленин — Сталин партиясы жасасын!

Лениннің өшпес туы астында, Сталиннің данышпандық басшылығымен коммунизм жеңісіне қарай, ілгері баса берейік!

**«Социалистік Қазақстанның»
20 сентябрьдегі баспақаласы.**

Грузия Коммунист (большевиктер) Партиясының XV съезі

ТБИЛИСИ, 19 сентябрь. (СОТА). Грузия Коммунист (большевиктер) партиясының XV съезі болып өтті.

Съездің делегаттары орасан зор жігермен құрметті Президиумға ұлы Сталин бастаған К(б)П Орталық Комитетінің Саяси Бюросын сайлады.

Съезд Грузия К(б)П Орталық Комитетінің есепті баяндамасын талқылады. Бұл жөнінде Грузия К(б)П Орталық Комитетінің Секретары А. И. Мгеладзе жолдас баяндама жасады.

Съезд есепті баяндама бойынша кең қарар қабылданды.

ӨЗБЕК КОМПОЗИТОРЛАРЫНЫҢ

ТАШКЕНТ, 19 сентябрь. (СОТА). Өзбек композиторлары бірсыпыра жаңа музыкалы шығармалар жасады.

«Бейбітшілік үшін!» деген кантатада композитор Д. Сааткулов партиямыздың лениндік — сталиндік дана ұлт саясатының салтанат құрғанын, халықтардың достығын, бейбітшілік жолындағы күресін бейнелеген. Композитор П. Акбаров симфониялық оркестрге арналған «Хамза»

КӨРКӨМӨНЕРПАЗДАР КОЛЛЕКТИВІНІҢ ТАБЫСЫ

САРАНСК, 19 сентябрь. (СОТА). Чамзин ауданындағы «Тринадцатый октябрь» ауылшаруашылық артелінің драма үйірмесінің коллективі А. Н. Островскийдің «Найзагай» пьесасын қойып берді. Спектакельге 400-ден аса адам келді.

ЖАҢА ШЫҒАРМАЛАРЫ

поэманы жазып болды. Бұл шығарма өзбектің тұңғыш совет ақыны, драматургы, композиторы және қоғам қайраткері, ағылшын империализмінің жалдамалы агенттерінің қолынан қаза тапқан Хамза Хаким -Задге арналған.

Композиторлар С. Бабаев, М. Бурханов, Б. Абдуллаев, М. Левиев шекті аспаптармен және әнмен орындалатын жаңа пьесалар жазды.

Үйірменің репертуарында Гогольдің «Ревизоры», Горькийдің «Мещандары», Сабконың «Екінші майданның арғы бетінде» деген пьесасы және басқа пьесалар бар.

мыз керек. Ұсыныс жасау үшін сөз делегат қойшы жолдасқа беріледі.

Делегат Қойшебаев жолдас Семей, — Батыс Қазақ Павлодар және Ақтөбе облыстары делегацияларының ат және солардың тапсыруы бойынша, съезд Секретариаты құрамы туралы ұсыныс енгізді. Съезд Қойшыбаев жолдас ұсынысын қабылдап, бірауыздан Секретариат сайлады.

Б К (б) П XIX с ъ

Съезд құрметін

—Менің шопан болып істегеніме әл Сөйтіп, төлді кейін төл жаз көктемді —жаз бұрын іріктел бағамыз. Біз бағуды барған Осы арқылы веті мен КК(б) қой шаруашы өнімділігін ар көрсетілген м дауга мүмкін

Партияның қойды жайып жақсартып, е Қыс —қой Қойды қыста алып шығу күннен тыңт Қойдың қыст демең оның жылы қоралк ые байланыс барлық малғ лы жемшөп жеткілікті ө

—Өрбір 100 саулықтан қозыны көп алып келе жатсам, оның негізгі сыры сол —мен қозылайтын қойларға тыңғылықты күтім жасаймын. Сондықтан олар жаз да, қыс та күйлі және шығынсыз өсіріледі. Күйлі өскен қой әрқашан аман қозылап, өсімтал болады. Қой өсіруде табысқа жету үшін бұл да жеткіліксіз. Олай болса, төл алу маусымына үлгілі әзірлеу қажет. Мен және менің істесім В. Гончаренко жолдас жылма- жыл төл алу маусымын барлық жағынан үлгілі өткіземіз.

Маусым басталмас бұрын төлге арчп құнарлы жемшөп, жылы қора әзірлейміз.

Партияны тармен қарс жолдас аяңб татута тыңт

ҰРМЫСЫ

**даңқы артып,
идене береді**

активінің жыйналысынан)

сынады. Ол қала және су басы ұсынды.

дас жыйналысқа қаланы көркейелерінің жұмысру мәселелеріне үлкен емес. Декүрылыс мекемелер күет бекіткен архивіна жүргізбейдіанизмдерін дұрыс кейбір мекемелеру крандалардың қуаты таланылады. Алай күрделі мехзүрылыс жұмысрғызіледі. Қалада құрылыстарытгі. Облыстықрылыстарды қабилмейді.

еген уақ құрырілендірсе құындай жүргізуге сақ құрылыс мәесі партияныңық жоспары жөкөрсетілуі қа

кту бөлімініңс жаңа бесжыларға байланысденсаулығыартудың қажетсаулық орындерлері халықкұмысын ұйымаз табыстарға

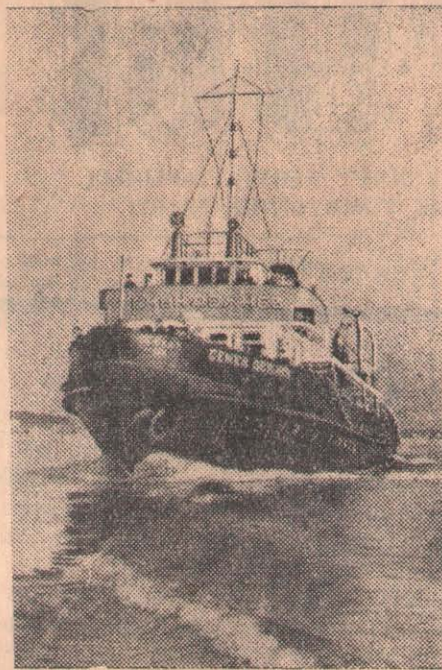
атындағы артель партия ұйымының секретары Колякин, инженер Баярский жолдастар сөз сөйледі. Жыйналыс бесінші бесжылдық жөніндегі директивалар жобасын бірауыздан қуаттаумен қатар, қала партия ұйымдары мен кәсіптік ұйымдарын және шаруашылық орындарын партияның XIX съезі құрметіндегі социалистік жарыстың кеңінен өрістетілуіне басшылық етуге, сөйтіп, әрбір кәсіпорны бойынша қабылданған міндеттемелердің мүлтіксіз орындалуын қамтамасыз етуге міндеттеді.

***

Екінші мәселе — партияның өзгертілген Уставының жобасы жөнінде қалалық партия комитетінің секретары Сыздықов жолбас баяндама жасады. Ол Устав жобасы партияның ұйымдастыру негіздерін оған әрі нығайтатынын, партия мүшелерінің коммунистік қоғам орнату жолындағы авангардтық ролдерін бұрынғыдан да зиятыратынын айтты.

Киров атындағы завод партия ұйымынан келген коммунист Власов жолдас партияның өзгертілген Уставының жобасын қызу қолдайтынын білдіре келіп, партия мүшелерінің коммунистік құрылыста авангардтық роль атқару үшін идеялық-саяси білімдерін үнемі арттырып отырудың қажеттігіне тоқталды. Партия ұйымдары, деді Власов жолдас, коммунистердің марксизмік-лениндік оқуын тыңғылықты ұйымдастырулары қажет. Бұл жөнінде әрбір коммунистке қатаң талап қою керек. Партиямыздың тарихы мен теориясын терең үйренбейінше оның саясатын жүзеге асыру қиын болады.

Партияның өзгертілген Уставының жобасы, — деді темір жол бөлімінің техникалық бюросының бастығы Марьясов жол-

Жуырда Володарский атындағы кеме жасау заводы «Семен Дежнев» пароходын жасап суға түсірді. Бұл кемең бұрынғы кемелерден көп айырмашылығы бар. Кеменің барлық көмекші механизмдері — руль басқару коксы көтергіштер — барлығы электрлендірілген. Кемеді кең, жарық машина-қазан бөлмесі, қызыл мүйіз бар. Кеме толық радиоландырылған. Ол көлдер мен ірсу қоймаларында жүруге арналған. Кеме жасау заводының коллективі бұл кемелерді көптеп шығаруға кірісті.

СУРЕТТЕ: «Семен Дежнев» кемесінің Клязьминскі су қоймасында тұрған кезі.
(СОТА-ның фотохроникасы).

Құрметті заказдар мерзімінен бұрын орындалды

МОГИЛЕВ, 19 сентябрь. (СОТА). Бүгін металл өңдейтін Могилев комбинатының коллективі коммунизмнің Еділдегі ұны құрылыстарына жылдық тапсырманың есебіне электр моторларының соңғы пар-

Партияның XIX съезі құрметіндегі вахта

График бойынша жұмыс істеу үшін күресудеміз

Сталин жолдас Кремльде теміржолшыларды қабылдаған бір жыйналыста темір жол транспортының шешуші және барлығы қамтытын ролін жүзеге асыру үшін барлық бөлімдердің жыйнақтылығымен және олардың жұмысы арнаулы қатаң тәртіппен істелуге тиіс деп ескерткен болатын.

Мен Петропавл станциясының шығыс паркінде кезекші болып істеймін. Шығыс парк арқылы, көбінесе, жүк тиелген поездар өтеді. Сондықтан олардың станция арқылы тоқтаусыз өтіп кетуін қамтамасыз ету үшін поездардың жүресіне тікелей қатысы бар барлық қызметкерлермен жыйнақтылық талап етіледі.

Поездарды жөнелту және қабылдау жөніндегі графиктерді орындауға барлық қызметкерлерді жұмылдыру арқылы, ең бастың озат әдістерін кеңінен қолдану арқылы станция жұмысының тәжірибесі жұмыста кездескен кемшіліктерді айтағандай жойып отыруға болатындығын көрсетті.

Поездардың жүріс графиктерін орындау және поездарды шапшаңдатылған әдіспен жөнелту жөніндегі өзімнің міндетімді станция кезекшісімен, маневр диспетчерлері және вагоншылармен бірлесіп отырып орындаймын. Поездарды жөнелтуге тікелей қатысы бар барлық қызметкерлермен бірге поездардың станцияда тұруын технологиялық процестің мөлшерінен де көміте түсуге жетістім. Егер поезддың ішінде көп уақытты керек ететін жұмыс кездесе қалса, поездың жүруімен байланысты барлық қызметкерлерге бұл туралы ескертіп, оларды поезды жұмыстауға ұйымдастырамын. Бұл екінші поез-

ды шапшаңдатылған әдіспен жөнелтуге мүмкіншілік береді.

Кей уақытта, бір себептермен, поездарды шапшаңдатылған әдіспен жөнелту мүмкін болмай қалады. Техникалық ақаулар кездесіп, немесе, паровоздарды тосып қалуы мүмкін. Мұндай жағдайда мен поездарды график бойынша жөнелтуге тырысамын. Өйткені, поездардың графикті бұрмалауды болдырмау керек. Ол үшін келген поездардан паровозды ағытып алу әдісін қолданамын.

Бір мысал: станцияда бір кезекшілігімізді атқарып жүрген уақытта бізге мынадай бір қыйыншылық кездесті. Бақылау постында паровоздар болмай қалды. Екінші шығыс жолына 9 сағат 5 минут кезінде № 921 поезд келді. Поездың расписаниясын бұзбас үшін паровоз одан ағытылды да денова барды, мен 9 сағат 23 минутта келген № 931 поездан паровозды ағытып алып, оған 9 сағат 55 минутта келген № 4651 поезының паровозын тіркедім.

Сонымен өзімнің кезекшілігімнің уақытында паровоздарды поездарға тіркеумен өзімнің сменаммен бірге поездардың график бойынша дәлме-дәл жөнелтілуін 100 процент қамтамасыз еттім.

Поездардың жүресіне тікелей байланысты барлық қызметкерлермен бірге бірлесіп істеп, поездарды шапшаңдатылған әдіспен жөнелтуді қолдану, станциядағы радио-техниканы кеңінен қолдану — поездарды шапшаңдатылған әдіспен жөнелтуді қамтамасыз етеді.

Г. ПАСКУЛЬ.

Шығыс паркінің кезекшісі.

Менің жұмыс тәжірибем

Станцияда вагондардың бас жұмысшісі ретінде істеймін.

А. И. Микоян атындағы ет-консерві комбинаты партия бюросы секретарының орынбасары Ануфриев жолдас комбинат коллективінің съезд директиваларының жобасын зор еңбек өрлеуімен қарсы алғанына тоқталды. Шақау совхозы егін жыйнау жұмысын үлгілі ұйымдастырып, мемлекетке астық тапсыру жөніндегі жоспарды мерзімінен бұрын орындады. Съезд алдындағы социалистік жарыс барлық цехтар мен бригадаларда кеңінен өрістеуде. Коммунист-мастер Ыбыраев жолдасын бригадасы еменалық тапсырмаларын 23%—240 процент етіп орындауда.

Жаңа бесжылдықта комбинат кәсірінен анағұрлым кеңейеді. Мұнда жаңа цехтар, холодильниктер және жазғы театр құрылыстары салынбақ. Осыған байланысты электр қуатының жеткілікті болуы қажет. Ал, электр станциясының кәсіргі жұмысы бізді қанағаттандырмайды.

Ануфриев жолдас сөзінің соңында комбинатты қамсыздандыру жөніндегі темір жол транспортының жұмысын және қаланың сауда орындары комбинаттан шығатын продуктіларды алып, сату ісіне кем-

дрлардың өнімдерінің тайыздығынан болып жүр. Сондықтан қалалық оқу бөлімі аталған пәндердің оқытушыларының арнаулы семинарларын ұйымдастырып, оларды лабораториялық жұмысқа үйретіп отырса дұрыс болар еді.

Шағын двигательдер зауытының бас технологы Котелов жолдас завод коллективінің съезд құрметіндегі социалистік жарыста қол жеткен табыстарын баяндады. Завод 9 айлық жоспарды мерзімінен бұрын 19 сентябрь күні аяқтады. Жұмысшылар мен техник қызметкерлер өнімнің өзіндік бағасын кеміту, мемлекеттік қаржыны үнемдеу, еңбек өнімділігін өсілеп арттыру жөніндегі жарысты кеңінен өрістетуде. Завод коллективі шаруашылық ішкі қорларды дұрыс пайдалану жолымен партияның XIX съезі күніне дейін 280 мың сом мемлекеттік қаржыны үнемдемек.

Партияның XIX съезінің жаңа бесжылдық жоспар жөніндегі директивалары жобасын талқылауда орталық электр станциясы партия ұйымы секретарының орынбасары Павлов, Киров

Село коммунистерінің белсенділігі

«Заря коммунизма» ауылшаруашылық артелинің (Соколов ауданы) коммунистері өдерінің жалпы жыйналыстарында партияның XIX съезі материалдарын зор белсенділікпен талқылады. Сөйтіп, олар партия ұйымының жұмысы мен колхоз шаруашылығын жаңа талаптардың дәрежесіне сай ұйымдастырудың шараларын белгіледі.

Сауыншы Замиралова жолдас жаңа бесжылдық жоспар жөніндегі директивалар жобасы колхозды деревняның экономикасы мен мәдениетін оған әрі гүлдендірудің программасы екенін айтты. Міне, сондықтан да біз колхозшы шаруалар,—деді ол,—жаңа бесжылдық жоспар жөніндегі директивалар жобасын шын жүректен қуаттап, оны жүзеге асыру үшін стахановша

еңбек етеміз. Мен партияның XIX съезінің ашыту күнін әрбір сыйырдан 1700 литр сүт сауу жөніндегі міндеттемеді тәрізді орындаумен қарсы аламын. Сөйтіп, жыл аяғына дейін әрбір сауын сыйырдан 1900 литр сүт саууға жетсемін.

Партия ұйымдарының секретары Теренин коммунистерді колхозшы шаруалар арасында үгіт-бұқаралық жұмыстарды кеңінен өрістетуге, колхозшылардың өндірістік белсенділіктерін барған сайын арттырып, ауылшаруашылық жұмыстарын қысқа мерзімде аяқтауға шақырды.

—Жаңа бесжылдық жоспар жөніндегі директивалар жобасында,—деді коммунист Федосеев жолдас,—ауылшаруашылық директиваларынан мол өнім алудың тиісті мөлшері белгіленген. Олай болса, колхоз бас-

Мұнан кейін сөз сөйлеген Кобылов жолдас партия мүшелігіне кандидаттарды тәрбиелеу ісінің жайына тоқталды. Біздің ұйымда партия мүшелігіне кандидаттық стаж мерзімдері өтіп кеткен жолдасар көп. Мұның өзі партия ұйымының кандидаттармен жұмысты жеткіліксіз ұйымдастыруынан деуіміз керек. Мысалы, Архрейский жолдасы БК(б)М мүшелігіне кандидат болғалы 6 ай уақыт өтті. Бірақ, ол күні бүгінге дейін кандидаттық карточкасын да алған жоқ. Тегі қалалық комитет оған кандидаттық карточка беруді ұмытып кетсе керек.

Жыйналыс талқыланған мәселе бойынша партияның өзгертілген Уставының жобасын бірауыздан қуаттап, қаулы алды. Қаулыда өзгертілген Устав партияның бірлігін оған әрі күшейтетіні атап көрсетілді. Сонымен қабат, жыйналыс бастауыш партия ұйымдары мен қалалық партия комитетіне коммунистердің Устав жобасын терең үйренуін ұйымдастырудың, ұсыныстарды жоғарғы партия орындарына хабарлап отырудың қажеттігін атап көрсетті.

қармасы пен танапты ауыспалы егіс жоспарын дұрыс пайдалану мәселесіне ерекше назар аударулары керек. Өйткені, ауыспалы егіс жоспары дұрыс жүзеге асырылған күнде ғана ауылшаруашылық дақылдарынан мол өнім алуға болады. Колхозшылар Ленин — Сталин партиясының қамқорлығына қажырлы еңбектерімен жауап береді.

Партия жыйналысы БК(б)П XIX съезінің материалдарын бірауыздан мақұлдап, қаулы алды. Колхоз коммунистері съезд құрметіндегі социалистік жарысты кеңінен өрістетіп, колхоз шаруашылығын ұйымдастыруда жаңа табыстарға ие болу беруді басты міндет етіп қойды.

мен мемлекеттік кәсіп орындары, мекемелер 18 миллионнан астам шаршы метр жаңадан тұрғын үйлер салып, қалпына келтірді. Тұрғын үйлерді салу мен жөндеу жұмысына 2 миллиард сомға жуық қаражат ұсталды. Республика еңбекшілері мемлекет берген қарыздың көмегімен өздері үшін 7 миллион шаршыметр тұрғын үйлер салып алысты.

Қалаларды газдандыру жөнінде де орасан зор жұмыстар жүргізілуде. Кәзір республикада газдандырылған 175 мыңнан астам пәтер үйлер бар. Бұлар соғыстан бұрынғыдан 5 есе артық. Коммуналды шаруашылықтың қажетіне шығарылып отырылған қаражаттың мөлшері соғыстан бұрынғыдан 10,5 есе артты.

Мақта жыйнаушы машиналар далаға шықты

ТАШКЕНТ, 19 сентябрь. (СОТА). Өзбекстанның мақталы далаларында мақта жыйнау жұмысының майданы қыза түсті. Мақта жапырақтары қолмен тазартылған бірнеше аудандардан мақта жыйнаушы машиналар дала жұмысына шықты. Бірінші Алты-Арық және екінші Гиждуван МТС-терінің механизаторлары шитті-мақтаны машина мен жыйнау жұмысына кірісті.

Өзбекстанда быйылғы маусымда өсірілген мақтадың үш бөлегі машинамен жыйнауға ұйғарылды. Бұл өткен жылғымен салыстырғанда үш есе артық. Осыған байланысты машина-трактор станциялары шитті-мақта жыйнайтын мыңдаған машиналар алып, оларға қосымша 4200 машина жүргізуші механиктер әзірледі.

Партияның XIX съезіне лайықты тартулар әзірлеп, машина жүргізуші механизаторлар бір маусымның ішінде әрбір мақта жыйнаушы машиналармен 120—150 тоннадан шитті-мақта жыйнауға міндеттеле алысты.

поездардың жүрісін бар әрбір қызметкер білу, диспетчер ұқас қуаттылығын пайдалану кезекшілік жұмыста жөнінде ұйымдастыра да кездесіп қалатын деркесінде жойып, отыру, вагондардың ту және поездардың қамтамасыз ету—поездың жөнетіліп, жетік жоспарын орындап пі жағдай болып та

Поездарды өткізуді бар техника қуатын жөнінде мен өз жұмыс Москва —Рязань тембесін және Макушино петчер Родин жолдаст кеңінен қолданғым ке

Еңб

Полудень аудандықның коллективі XIX съезінің міндеттемелерін орындауда. Коллектив сегіз тапсырмасын 119,5 процентпен орындап, жоспардан тыс өнімін берген болатын. айының жоспарын орындап.

Социалистік жарысты мөлді орындауда кім орынға ие болды. Бұл парды 8 ай 15 күнде уақытта келесі жылды бастады. Осы цехта жұ

КО

ӨСКЕМЕН. (ҚазТАГ). ғы, Ленин атындағы сүт фермасы мен жылқы механизм күшімен жібе жұмысы аяқталды. Бұл жұмысында істейтін 20 жұмыстарға жіберілді. І облысының ауылшаруашы де бесінші бесжылдықта

ОНЫҢ ҮЛГІЛІ АЯҚТАЙЫҚ!

★ ОЙМЕН ОРЫНДАДЫҚ

ай астық тапсыру күні- түні бірдей отуда машиналар Астық тазартуға пна қосылды. Олар тазартылды. Мұнда астық тапсыруға жүргізуге қолай-

олхозшылар етәха үлгілерін көрсет- мінде ысырапсыз- ны социалистік жа- е отырып, жоғары- ды. Өздеріне тағи- оналық тапсырма- лдан отырды. Мы- дастың звеносын ындағы астық та- ндік норманы үне- отырды. Бұл зве- орнына, 150—170 га жетісті. Звено- Соболева, Варакила стар сыяқты мүш- 0 процентен оры- арик және Бектұр- ылар бір күнде екі і, жақсы нәтиже-

сетке астық жөнел- дастырылды. Жу- ны участогіне тәж- жеткілікті бөлінді- еріне астықты мей- ырды. Бүкіл оры- намен тасылды. Ал, арға астықты лезде ау пункттеріне жиі з етті. тиеуде М. Громни-

мелерін мінезі орындап шықты. Мұндай еңбек озаттары колхозда көптеп саналады. Бұлармен бірге, астық тасуда шоферлар да жоғары көрсеткіштерге жетті. Колхоз шофері Д. Балашик жолдас «ГАЗ—51» машинасымен дайындау пункттеріне жиі қатынап, дайындау пункттеріне 9 мың центнер астық жеткізді.

Егін жыйнау мен астық дайындауда басқа колхозшылар да осындай табысты еңбек етті. Біз колхозшылардың күнбе- күн өнімді еңбек етуіне қажетті жағ- дайдың бәрін жасадық. Бұл жөнінде кол- хоз коммунистері мен комсомолецтері игі жұмыстар істеді. Олар егін жыйнау, астық дайындау сыяқты аса маңызды учасоктерде қолма- қол жұмыс істеумен бірге, егіншілер арасында үгіт-бұқаралық жұмыстарын өрістете жүргізді. Мұның өзі колхозшылардың күнбе- күн өнімді еңбек етуіне, осының нәтижесінде егін жыйнау және астық дайындау жұмыстарының еселенген дарқымен жүргізілуіне қосы- ша зор мүмкіншіліктер турғызды.

Егін жыйнау мен астық дайындауға, әсіресе, Сергеевка жетіжылдық мектебінің оқушылары мен оқытушылар коллективі көп көмек көрсетті. Олар күніне 4—5 сағат жұмыс істеп, 250—300 центнердегі астық тазартып отырды.

Міне, осының барлығы мемлекет ал- дындағы бірінші парыз —астық дайындау жоспарын қысқа мерзімде ойдағыдай аяқтауға мүмкіншілік берді. Біз қол жет- кен табысқа қанағаттанбаймыз. Сондықтан партияның XIX съезі құрметіндегі соци- алистік жарысты пәрменінше өрістете оты- рып, көзiргi уақыттағы маңызды ауыл- шаруашылық жұмыстарын: мал азығын дайындауды, зябь жыртуды, тұқым хө- рьын күюды ойдағыдай жүргіземіз, сөйтіп, социалистік ауыл шаруашылығын өркен-

Советтік Қазақстанда

Оңтүстік Қазақстан облысының Пахта- рал совхозындағы емхана үйі. Суретті түсірген Ю. Яневский. (ҚазТАГ-тың фотохроникасы).

Шу механизаторларының уәдесі

НОВО-ТРОИЦКОЕ. (Жамбыл облысы). (ҚазТАГ). Шу МТС-інің механизаторлары ССРО-ны өркендетудің бесінші бесжылдық жоспары жөніндегі партияның XIX съезі- нің директивалар жобасын қызыға талқы лауда. Бағадур Вельветің бригадасында ән гіме ерекше қызықты өтті.

—Бесінші бесжылдық жоспар туралы съезд директиваларының жобасында, — деді тракторшы Фазула Абиев, —сүйікті Отанымыздың одан сайын нығайып, гүлде- нуі көзделген. Біз өзіміздің күш-жігеріміз

КИНО

„ӨМІР ҚҰШАҒЫНДА“

Облыс кинотеатрларының экрандарында көрсетіліп жатқан «Өмір құшағында» фильмі болашақ жұмысшылар—еңбек ре- зервтері, қолөнер училищелері мен мек- тептері оқушыларының өмірін баяндайды. Жазушы П. Василенконың «Жұлдыз» атты повесті бойынша қойылған бұл фильмінің оқыйғасы бүгінгі өмірден алын- ған.

Фильм болашақ жұмысшыларды тәрбиелеу мәселесіне арналған. Оқыйға да- муында жастардың өсу жолы, өмірге көзқарастарының, мінездерінің еңбек үс- тінде қалыптасуы көрсетілген.

Картинаның сюжеті Ленинградтағы № 5 қолөнер училищесінің өмірінен алынған. Училище коллективіне он тік бұрғылау станогын жасау тапсырылады. Бұл, біріншіден, училище үшін үлкен күрмет. Өйткені, жаңа конструкция бой- ынша жасалған бұрғылау станогінің алғашқысын жасауды мемлекет училище- ге сеніп тапсырып отыр. Екінші жағы- нан, мемлекеттік тапсырма училище үшін сын болмақ. Бұл «Өмір құшағында» сценарийн жазған К. Виноградская, филь- ді қойған Н. Лебедев, оператор В. Леви- жин, музыкасы Соловьев- Седой. «Лен- фильм» киностудиясы жасап шығарған.

Тапсырманы орындау үстінде училище оқушыларының іске қабілеттілігі, өз міндеттеріне қалай қарайтындықтары, бір сөзбен айтқанда, олардың училищеде алған білімдерінің жемісі анықталмақ. Сондықтан да оқушылар бұл іске үлкен жауаптылықпен кіріседі. Осы істе олар- дың қабілеттіліктері айқындала түседі. Маруся Родникова өзінің өткір, батыл, жыдам мінезімен, ал, Паша Сычев іскер- лігімен, бірақ, істе баяу қыймылдайтын- дығы және жаңалыққа өте сақтықпен қарайтындығымен көзге түседі. Шынын- да осы екі мінездің «соқтығысы» фильм сюжетінде кездесетін басты конфликтердің бірі. Маруся өзінің жаңа ұстазын бағлап

жастар өздерінің өсу жолында Василий Никаноровичке көп қарыздар. Талайты артист Меркурьевтің орындауындағы бұл образ жұмысшы табының шын мәніндегі өкілі болып шыққан. Жарты ғасыр өмі- рің заводта өткізген Василий Никанорович болашақ жұмысшылардың бойына тама- ша қасиеттерді сіңіре алады.

Артистка Н. Румянцеваның орындауын- дағы Маруся Родникова таза жанды, адал жүректі, өз ісіне шын берілген қыз. Оның мінезі, іс қыймылы үнемі алға ұмтылатын, Отан үшін қай іс пайдалы болса соны орындауға құштарланатын адам екенін айтып-ақ ұтындырады. Оның сәтсіздіктері іздену жолында кездескен бөгет. Бұл бөгетті сындардан ол мүдірмей өтеді. Бір сөзбен айтқанда, бұл фильмдегі Маруся Родникованың образы Н. Румянцеваның творчестволық тамаша табысы.

В. Соколов жасаған Паша Сычевтың образы да фильмді жасаушы коллективтің зор табысы. Фильмде Пашаның өсу жолы толық көрсетілген. Оның өсу жолында ешқандай сөкіру, бұталақ жоқ. Өз мінде- тін терең түсінген, сабырлы, әр істі бап- пен істейтін ол ерінбей еңбектенудің нәтижесінде іскер жұмысшы дәрежесіне дейін көтеріледі. Өз жолдастарының ал- дыңғы қатарындағы салмақты, болашаққа берік сеніммен аяқ басып бара жатқан жас. Міне, Соколов жасаған Паша Сычев образы бізге нақ осындай болып көрінеді. Фильмнің оқыйға желісінде ұмытыл- майтын кездер көп- ақ. Тұманды төнер- теңгілікте батыр қаланың көшесінде сан түзеіп, заводқа бет алып бара жатқан жас жұмысшылардың қуанышты, жайдары жүздері көрушіні олардың қуанышына сөзсіз ортақтастырады.

Бұл сыяқты жетістіктерімен қатар фильмде кемшіліктерде жоқ емес. Әсіресе, комсомол ұйымының ролі мен оның сек- ретарының образы өте көмескі. Жастардың

ті. Екіншілер бастырылған астық мөдікпен тазартып, оны дайындау орындарына үздіксіз жөнелтумен болды. Олар астық дайындау жоспарын жуыр араның ішінде толық аяқтау үшін күресуде.

Т. НҰРҚАНОВ.

маймен он күнде бір жұмыс істеп отырды. Мұның өзі бригада бойынша трактор жұмыстарының мерзімінен бұрын және артығымен орындалуына қажетті жағдай турғызды.

ханизаторлары қазіргі уақытта жоспардан тыс жер жұмыстап жатыр.

Б. ЖАҚЫПОВ,
Қарақоға.

XIX съезінің ашылуына дейін Ертістің түбінен 1953 жылдың есебіне тағы да он даған мың текшеметр топырақ қазып шығаруға міндеттенді.

пардан тыс ондаған.

Паровозшылар сипий Петренко

Қоғамдық социалистік меншік—советтік құрылыстың бұлжымас негізі

Ұлы Октябрь социалистік революциясының жеңісі және өндірістің социалистік жаңа әдісін құру нәтижесінде елімізде өндіріс құралдарына жеке меншіктілік жойылды және халық шаруашылығының барлық саласында қоғамдық социалистік меншік орнады.

Социалистік меншіктің сипатын айқындай келін, Сталин жолдас оның советтік құрылыстың бұлжымас негізі екендігін және шаруашылықтың социалистік жаңа формасын нығайтуда шешуші маңызы бар екендігін көрсетті. «Капитализмнің негізі жеке меншік болғандығы сықылды, — дейді ұлы көсем, —біздің құрылысымыздың негізі — қоғам меншігі. Капиталистер кезінде капиталистік құрылысты нығайтып жеке меншікті қасиетті меншік, ешкімнің суық қолын сұқтыруға болмайтын меншік деп жарияласа, біз, коммунистер, өндіріс пен сауданың барлық тарауларында шаруашылықтың жаңа социалистік формаларын нығайту үшін қоғам меншігін қасиетті меншік, ешкімнің суық қолын сұқтыруға болмайтын меншік деп өте-өте мықтап жариялауымыз керек» (И. В. Сталин, Шығармалар, ХІІ-том, 209-бет).

Өндіріс құралы қоғам меншігі болуы негізінде бізде жаңа өндірістік социалистік қарым-қатыс қалыптасты. Бұл қанаушылықтан азат қызметкерлердің жолдастық ынтымақтығымен өзара көмегіне негізделген жаңа социалистік өндірістік қарым-қатынас құру өндіргіш күштің сипатына толық сәйкес келеді, советтік қоғамның экономикалық базасын жаңауы болып саналады. Бұл елімізде өндіргіш

күшті қуатты өркендетудің негізгі және шешуші күші болды және бола бермек.

Капиталистік экономикадан социалистік экономиканың артықшылығы сол, оның өндіргіш күші үздіксіз өсе береді. Қоғамдық социалистік меншікке сүйенген ССРО-ның халық шаруашылығы өндірісі үздіксіз ұлғайту принципімен өркендейді. 1940 жылы елімізде ірі өнеркәсіп өнімі 1913 жылдағыдан 12 есе артық берді. ССРО-да 20 жыл ішінде 1929 жылдан 1949 жылға дейін өнеркәсіп өндірісінің көлемі 9 есе ұлғайды. 1950 жылы өнеркәсіпте жалпы өнім шығару мөлшерінің соғысқа дейінгі дәрежесінен 73 процент арқандығы соғыстан кейінгі дәуірде социализм еліміздегі өндіргіш күштің тез өркендегендігінің айқын сипаттамасы болып саналады. Социалистік қоғамның өнеркәсіп өнімінің өсу қарқыны ең бір өркендеген капиталистік ел — АҚШ-тың қарқынынан он есе шапшаң. Қоғамдық меншікке негізделген шаруашылықтың социалистік системасы дүние жүзіндегі ең өмірге бейім, шаруашылықтың нағыз прогрессивті системасы болып саналады.

Қоғамдық социалистік меншіктің өсуі және молаюы негізінде елімізде ұлттық табыс тез қарқынмен өсуде, совет халқының заттық және мәдени дәрежесі үздіксіз көтерілуде. 1950 жылы жұмысшылар мен қызметшілердің табысы және шаруалардың табысы соғысқа дейінгі 1940 жылға қарағанда 62 процент, ал, 1951 жылы тағы да 10 процент көбейді. ССРО-ның еңбекшілері өздерінің заттық және мәдени қажетін өтеуге ұлттық табыстың төрттен үш бөлігіне дейін алады, ал, капиталистік елдерде ұлттық табысты бөлу біртеп қа-

наушыларды байыту мүддесіне бағындырылады.

Өндіргіш күштің қоғамдық социалистік меншік болуы советтік қоғамның саяси-моральдық бірлігінің материалдық негізі, ал, бұл қанаушы таптарды жою және елімізде социализм жеңісі нәтижесінде мүмкін болған іс.

II

Қоғамдық социалистік меншік мемлекеттік және колхоз кооперативтік формалар болып екіге бөлінеді.

Мемлекеттік меншік капиталистік және помещиктік меншікті экспроприациялау негізінде туды. Социалистік өндірісті кеңейту негізінде сталиндік бесжылдықтар жылдарында мемлекеттік меншік зор дәрежеде молайды. Совет өнеркәсібінің негізгі қоры ұлы Отан соғысына дейінгі өзінде патшалық Россиялардан он есе артық болатын. 1928—1940 жылдардың ішінде тек қана мемлекеттік өнеркәсіп орындарынан 8900 өнеркәсіп орны салынып, пайдалануға берілді. Соғыстан кейінгі бес жыл ішінде 6 мыңдай мемлекеттік кәсіпорындары салынды, қалпына келтірілді және қатарға қосылды. Осының нәтижесінде ССРО-ның барлық өнеркәсібінің негізгі өндірістік қоры 1940 жылғымен салыстырғанда 1950 жылы 58 процент көбейді.

Кооперативтік-колхоз меншігі совет мемлекетінің басшылық ролі және зор көмегімен ұсақ шаруалар мен қолөнершілердің құралдары және өндіріс құралдарын өз еркімен тапсыруы негізінде пайдаланды. Колхоз құрылысы жылдарында колхоздардың қоғамдық меншігі бірнеше есе өсіп қана қойған жоқ, сонымен бірге,

ауыл шаруашылығының озат техникамен қарулануы нәтижесінде сапа жағынан да негізінен өзгерді. 1940 жылы колхоздардың бөлінбейтін қоры 20 миллиард сомнан асты, ал шаруалардың колхоздарға кірер алдында тапсырған мүлкінің бағасы мен жарнасының мөлшері 2 миллиард сом болатын. 1951 жылы қоғамдық колхоз меншігінің негізі болып саналатын колхоздардың бөлінбейтін қорлары 1940 жылғымен салыстырғанда 1,8 есе өсті.

Еліміздің халық шаруашылығында өндіргіш күштің мемлекеттік бүкілхалықтық меншік болуының шешуші ролі бар. Бұл социалистік меншіктің жоғарғы формасы болып саналады және социализмнің экономикасында аса зор орын алады, сөйтіп, кооперативтік-колхоз меншігін нығайтуға шешуші әсер етеді. Тек мемлекеттік меншіктің өсіп нығаюы негізінде ғана колхоз-кооперативтік меншіктің ойдағыдай өркендеуі мүмкін.

Қоғамдық меншіктің екі формасы да өзінің социалистік тұрпаты жағынан біртектес. Мемлекеттік кәсіпорындарында, сол сыяқты, кооперативтік-колхоз кәсіпорындарында да өндіріс құралдарына жеке меншіктілік жасайтын адамдар жоқ, адамды-адам қанаушылық жоқ. Социалистік меншіктің екі формасы да еңбектің социалистік сипатын және мемлекеттік, сол сыяқты, кооперативтік-колхоз кәсіпорындарында ақыны еңбекке қарай бөлудің социалистік принципін бейнелейді. Олар өндірістің үздіксіз өркендеуін, шаруашылықтың жоспарлы түрде алға басуын, еңбекшілердің заттық және мәдениет дәрежесінің үздіксіз өсуін қамтамасыз етеді. Бірақ, социалистік меншіктің екі формасының біртектестігі олардың арасында айырмашылық жоқ деген ұғым бермейді. Егер, колхоз-кооперативтік меншік әрбір жеке колхоз бен кооперативтік бірлестікке тиесі болса, мемлекеттік мен-

шік бүкіл халыққа бағындырылады. Мемлекеттік Совет мемлекеті бірыңғай басшылығыне басшылық қамдық шаруаш және оны үй барлығын ауыл Уставы негізінде жыйналысы, ал колхоз басқарма

Советтік қоғамда басып келе меншіктің екі маңылық бірте. Бұл процесс мей барған сайын дабында социализмнің дамуына да ж негізінде жүргізіліп отырған меншігін құру социалистік меншік сипатындағы айырмашылықтарды жою уалар арасында тарды біржолат реті.

Большевиктер коммунистік шаруашылық жасап, социалистік меншік жөнінде үздік Сталин жолдастық системасын қоғамдық меншіктің негізгі мәні деп үйренді. Қоғамдық сөле Сталинді

Аялық соғыс жүргізілген фактілерін зерттеу аялық комиссиясының баспасөз конференциясы

шыдайысқа түрлері пайдалануға және жөнді-

Қытайда бактериялардың бұл едарамады Андрейді:

түсіндіруге. Қытайда аудандық ауданда тамаша і бойынша ден. Корея азалық жөнділік қозғалу жұмысы і. Бұл қозғалу қарсы ш.

мүшелері (Қытай) өзінде болып отырған өте п жатқан тазалық жасауға а болған. ететі Кань өткен, кеңі әртүрлі 17 тышпай мысықтардың сақталуы бірте-бірте типізілген ұсталды. ы мүмкін рту үшін өзінің ұйы-

жерді әртүрлі тұрғыдан қарап зерттедік. Тұтқындардан жауап алған кезде олар бір қалыпты жағдайда болып, өздерін байсалдылықпен ұстады. Олар қандай да болса қысым жасалу сезімінен еркін болды. Мен олардың берген жауаптарына толық сенуге болады деп есептеймін. Жауап алынғаннан кейін біз мынадай үш түрлі қорытындыға келдік: біріншіден, біз олардың айтқанының шын екендігін дәлелдедік. Олар дені сау және моральдық жағынан өсі дұрыс адамдар. Екіншіден, біз бұл тұтқындар қандайда болса моральдық немесе күш жұмсау ықпалынан еркін болды, деген қорытындыға келдік. Үшіншіден, олардың өздері қысымға ден есептейтін әрекетке қатысқанына олар шын ниетімен өкініш айтты. Олар өз кінәсін жуу үшін мүмкіндік алуды қатты тілейді.

Аурулар тарауына қатысқан адамдардың өсінішальық өзгеру себебі неден болды? Мәнінше, мұның жауабы мынада. Біріншіден, олардың саяси саналылығы төмен болған. Олар өзінің халықаралық сыпаны бар ешқандай елеулі моральдық міндетте мездерін ешуақытта сезбеген. Олар Женева протоколы туралы ешуақытта естімеген және соғыс тұтқындары мен басқа адамдар жөніндегі халық аралық право туралы ешқаресе білмеген. Американың армиясында оларға бұл сыяқты нәрселерді ешуақытта үйретпеген. Екіншіден, олар өз үкметінің бұйрықтарын ойланбай орындай берген. Олар өзінің үкметі өздерін алмайды деп ойламаған, сондықтан өздеріне бұйырықтардың бәрін істей берген. Бірақ олардың саяси саналылығы төмен болды дегенде олар саяси жағынан мүлде санасыз болды деп ұқнау керек. Оларды бактериологиялық соғыс жүргізуге үйреткен және олар АҚШ-та бактериологиялық соғыс туралы лекциялар тыңдаған. Ал олар Кореяға келген кезде, оларды үйрету жұмысы бұрынғыдан анағұрлым күшті жүргізілген. Дәл сол кезеңде өздерінің өзінің

Осы сұраққа берілген жауапты толықтыра келіп, профессор Нилхэм былай деп мәлімдеді: менің әріптестерімнің бұған көзі жеткеніне мен қуанамын, ал қытайлықтардың дүние жүзінде ешкімнен кем түспейтініне менің көзім ертеде-ақ жеткен болатын. Корея мен Қытайда ғылымның дәрежесі өте жоғары. Ғылым біреу-ақ, олай болса сіздің қай жерде тұрғаныңыз, Шанхайда, Пекинде, Москвада, Парижде, Лондонда, Оксфордте, Кембрижде немесе Құрама Штаттарда, немесе американың континентінің тағы бір жерінде тұрғаныңыз шарт емес.

Баспасөз конференциясына науқас болуы себепті конференцияға қатыса алмаған доктор Жукков-Версхайковтың жазба мәлімдемесі оқылды. Мәлімдемеде былай делінген: «Мен кәзір ғалымдардың халықаралық комиссиясының жұмысына қатысудан алған өзімнің пікірлерім жаһында кейбір нәрселерді айтып бергім келеді. Мен ең алдымен комиссияның шын мәнісінде орасан зор табысқа жеткенін көрсеткім келеді. Дүниежүзілік екінші соғыс кезінде жапон империалистері бактериологиялық қару қолданды, ал бүгінгі күні Америка Құрама Штаттары қарудың бұл түрін қолданып отыр. Бұл жантүршігерлік факт бүкіл дүние жүзі халықтарының өмірі мен қауіпсіздігіне тікелей қатер төндіреді.

Орта ғасырларда кең жайылған чуманың сансыз көп адамдарды алып кеткені жақсы мәлім. Жүкпалы ауру миллиондаған адамдар қырылғаннан кейін ғана тоқтатылды.

Бірақ чумадан кейін іле-шала XIX ғасырда оба ауруы тарап, тұтас деревнялар мен қалаларды, тіпті тұтас ұлттарды құртып жіберді.

Ғылымның орасан зор табыстары мыңдаған адамдардың өміріне қауіп төндірген

Кореядағы оқыйғалар

ХАЛЫҚ АРМИЯСЫ БАС КОМАНДОВАНИЕСІНІҢ ХАБАРЫ

ПХЕНЬЯН, 19 сентябрь. (СОТА). Корея Халық-Демократиялық Республикасы Халық армиясының Бас командованиесі бүгін Халық армиясының құрамалары қытай халық еріктілері бөлімдерімен бірге американың-ағылшын интервенттері мен лисымайшыл әскерлерге қарсы қорғаныс ұрыстарын жүргізуде болды деп хабарлады.

Бүгін Халық армиясының және қытай халық еріктілерінің зенит артиллериясы және жау самолеттерін аңдып атқылау дұшпанның 3 истребителін атып түсіріп, 2 истребителін зияндады.

Кеше түнде «В-29» американың бомбардировщиктері Пхеньянның төңірегіндегі бейбіт деревняларды бомбалады.

Тынық мұхит және Азия елдері бейбітшілік жақтаушыларының конгресі алдында

ПЕКИН, 19 сентябрь. (СОТА). Синьхуа агенттігі былай деп хабарлайды:

Тынық мұхит және Азия елдері бейбітшілік жақтаушыларының конгресін шақыру жөніндегі Даярлық комитетінің өкілі Құрама Штаттар мен Жапонияның, Австралияның үкметтері Конгреске осы елдерден келетін делегаттарға паспорт беруден бастартуларына байланысты мәлімдеме жасады. Ол мәлімдемеде былай делінген:

Тынық мұхит және Азия елдері бейбітшілік жақтаушыларының Конгресін шақыру туралы қарарды бүкіл дүние жүзінің халықтары қызу қуаттап қарсы алды. Азия мен Тынық мұхит бойындағы бірталай елдердің делегаттары Конгреске сайланып, осы елдердің көптеген делегаттары кәзірдің өзінде Пекинге келді немесе Пекинге бет алып жолда келе жатыр. Алайда, Құрама Штаттар мен Австралияның, Жапонияның үкметтері өз елдерінің делегаттарына паспорттар беруден бастартты. Тынық мұхит және Азия елдері бейбітшілік жақтаушыларының Конгресін шақыру жөніндегі Даярлық комитетінің мүшелері және Пекинге келген әртүрлі елдердің делегаттары бұған өздерінің ыза-кектерін білдіруде. Тынық мұхит және Азия елдері бейбітшілік жақтаушыларының Конгресі үстіміздегі жылы июнь айында мәжліс құрған Даярлық комитетінің қарарына сәйкес шақырылып отыр. Конгрестің Тынық мұхит және Азия елдері халықтарының арақалды экономикалық және мәдениет бай-

дігін және бейбітшілікке байланысты мәселелерді талқылайтындығы әлемге мәлім. Бұл ұлы мақсат Азия мен Тынық мұхит аудандарындағы және басқа барлық дүние жүзіндегі адал ниетті адамдардың талаптары мен мақсаттарына толығымен сәйкес келеді. Сол сыяқты, бұл мақсат Құрама Штаттар мен Жапонияның, Австралияның халықтарының да талаптары мен тілектеріне сай қабығып жатады.

Осы сыяқты бейбітшілік мәселелерін талқылау үшін шақырылып отырып Тынық мұхит және Азия елдері бейбітшілік жақтаушыларының Конгресіне қатысуға күштар өз елдерінің адамдарының алдында мұншалықты үрпісіп, өз елдерінің делегаттарына паспорт беруді тоқтатып, немесе, бастартып отырған Құрама Штаттар мен Жапонияның, Австралияның үкметтеріне біз түсіне алмадық.

Өз елдері халықтарының атынан Конгреске сайланған делегаттарға паспорт беруді тоқтатып немесе бастартуға Құрама Штаттар мен Жапонияның, Австрия үкметтерінің ешқандай дәлелі жоқ деп есептейміз. Басқа елдердің үкметтерінің паспорттар бергені сыяқты біз Құрама Штаттар мен Жапонияның, Австрияның үкметтері де өз елдерінің делегаттарына тоқтаусыз паспорт береді деп үміттенеміз. Конгрес жұмысына қатысу үшін паспорт алуға тырысып жүрген адамдарға өзіміздің тілекімізді және оларды шығаруға

(Франция) сөз сөйлеп, былай деп мәлімдеді: «Көп жәндіктерде байқалған белгілер және басқа белгілер бұлардың осы аудандарда бұрын болмағанын, қайта басқа жақтан-қаса-қана алып келінгенін көрсетеді. Жұмыстың барысында біз барлық фактіні күмәнға алуға ұйғардық, екінші сөзбен айтқанда біз әрбір фактіні мейлінше тыңғылықты тексердік. Біздің өз зерттеуімізде осындай әдіспен шығарған барлық қорытындылар, сонымен қатар талдаулар мен тексерулердің нәтижелері фактілерге негізделген».

Келесі сұрақ: Батыстың кейбір ғалымдары Корея мен Солтүстік-Шығыс Қытайда табылған жәндіктерде бактериялар жұқтырылуы мүмкін емес және бактерияларды қысқы уақытта таратуға жарамайды деп есептейді. Сіздердің пікірлеріңіз қандай?

Бұл сұраққа доктор Самуэл Пессоа (Бразилия) мынадай жауап берді:

Бұл сұраққа жауап беру оңай. Жапондар бактерияларды тарату үшін самалетпен бүргелер тастады. Олар бүргелерді контейнерлерге салып та таратты. Менің айтуымша, қолайлы жағдайларда маңызды жәндіктерге вирулент бактериялары, безгек бактериялары және сары безгек бактериялары қолдан жұқтырылуы мүмкін. Қолайлы жағдайларда бұл жәндіктер өте мықты келеді. Бүргелер ішкі ауаның суықтығы 14 градус болғанда да

де чума таратқан жапондардың қолданған әдістеріне өте ұқсас келеді. Біздің советтік әріптесіміз доктор Жуков-Вережников Хабаровскіде болған сотта бактериологиялық соғыстың жапон қылмыстылары берген жауаптарға сүйене отырып, Америка Құрама Штаттары қолданған әдістерді жапон әдістеріне ұқсас деп таныды. АҚШ бактериологиялық соғыстың кейбір жапондық қылмыстыларын пайдаланған.

Сұрақ: Қолға түсірілген америкалық ұшқыштарының жасаған мәлімдемелерінің ақиқаттығына Батыста кейбіреулер сенбейді. Олар бұл ұшқыштарды мәлімдеме жасауға күшпен көндірті деп ойлайды. Бұл мәселе жөнінде комиссияның пікірі қандай?

Профессор Ж. Мальтер (Франция) былай деп көрсетті: ғылыми тұрғыдан қарағанда, соғыс тұтқындарының мәлімдемесі жөнінде кейбір сақтық жасалуы табиғи нәрсесі. Бірақ біз фамилиялары бүкіл жұртшылыққа белгілі болған екі соғыс тұтқыны — Инокен және Куининмен ғана емес, сонымен қатар басқа да екі тұтқымен — Ф. Б. О. Нилмен және Поль Ниспен де әңгімелестік. Осы ұшқыштармен әңгімелескен кезде біз адамзаттың ғылыми және психологиялық факторларын толық еске алдық. Комиссияның алты мүшесінің төртеуі медицина докторлары болып табылады. Біз тұтқындардың бізге айтқандарының бәрін жете ақылға салып, мәселе-

доктор О. Оливо (Италия) былай деп көрсетті: біз қытай мен корей ғалымдарының еңбектеріне сақтықпен қарадық. Бірақ олардың ғылыми позициясына, олардың бізге жасаған баяндамаларына, олардың бізбен ынтымақтасу әдістеріне қарағанда, біз мынадай пікірге келдік. Қытай мамандары, сондай-ақ корей мамандары тамаша ғылыми табыстарға жеткен. Батыстың кейбір ғалымдары қытай ғалымдарының дәрежесі онша жоғары емес деп есептеп, қытайдың көп ғалымдары өздерінің шежіртері екенін ұмытып жүр. Осы мамандардың көбі Англияның, Францияның және Құрама Штаттардың университеттерінде оқыған. Олардың жасаған баяндамаларының ғылыми дәрежесі өте жоғары. Біз бұларды өте іскер ғылыми қызметкерлер деп айта аламыз. Біз әуелде соғыс жағдайының ықпалымен олар фактілерді асыра көрсетеді деп ойлаған едік, бірақ мұқият талдау жасағаннан кейін біз олардың баяндамаларында ешқандай асыра айтудың жоқ екендігін көрдік. Біздің келісетін жерлерімізде олар шыдамдылық көрсетіп, фактілермен толықтырып отырды. Егер тезінен қорытынды жасауға болмаса, олар күн ілгері қорытынды жасамары. Мен өзіммен бірге негізгі бір қорытындыны — реалистік ғылыми көзқарасы бар қытай мен корей ғылыми қызметкерлерін қадірлеу сезімін ала кетемін. Қытай және корей ғалымдарымен бірге жұмыс істеу менің үшін зор абырой болды.

Сұрақ қою және жауап қайтару түрінде өткізілген әңгіме аяқталғаннан кейін ғалымдардың Халықаралық комиссиясының шешуші-консультанты доктор Франко Грациози (Италия) қысқаша мәлімдеме жасады. Ол былай деді: «Мен ғалымдардың Халықаралық комиссиясының жұмысына бір ай бойы дерлік қатыстым. Мен Корея мен Қытайдағы бактериологиялық соғыс туралы документтерді зерттедім. Мен қытай бактериологтерімен әңгімелестім. Өз жұмысымның нәтижесінде мен мынадай белгілі қорытындыға келдім: Солтүстік-Шығыс Қытай мен Корея Құрама Штаттардың қарулы күштерінің бактериологиялық қару қолданған объектілері болған, сонымен қатар комиссияның қорытындылары өте дұрыс. Бактериолог болғандықымнан мен, атап айтқанда, қытай ғалымдарының жұмысына ешбір күмән келтіруге болмайтынын көрсеткім келеді».

Конференцияның қорытындысында Го-Мо-жо тілшілердің өсынша көп маңызды сұрақтар қойғаны үшін, ал мамандардың бұл сұрақтарға зор жауапкершілікпен байланысты жауаптар бергені үшін тілшілер мен мамандарға алғыс айтты. Адамзаттың бақыты үшін, деп мәлімдеді Го-Мо-жо, бүкіл дүние жүзіндегі барлық адал ниетті адамдар бактериологиялық соғысқа қарсы күреске жұмылдырылуға тиіс. Біз ғылымның жеңіп, бейбітшіліктің салтанат құратынына берік сенеміз.

Герман Демократиялық халқының атында орынбасары Вальтер Шуректен сәлемше түрлі кеңесшілері халқының тілегі аяқмыздың басын қосқияның сенімі зор

«БІРЛІК, БІРІККЕН НЕМІС БЕРЛІН, 19 сент.

агенттігі бұрынғы ре-Вирт бастаған «Бірлік бостандық үшін күр қозғалысы» Батыс Германияда ден хаба-де, былай делінген:

Егер немістер өз х-нің болашағы турал болса, ұлы мемлекетт суы үшін олардың үш-уші маңызы болады кен күнде де біздің е-Батысындағы немісте көзқарасқа келу мақс

«УДАРНИК» киноте

«РОБИН ГУДТЫ

Сеанстар сағат 6-8-

Касса сағат 3-тен 6

Солтүстік Қаза «Главкинопрокат» экрандарында

«ӨМІР КҮЙ

деген жаңа көр-түсті фильм көрс-Сценарий К.

Фильмді қоюшы Н-сер А. Кудрявцев.

Жапон парламентінің сайлауы алдында

ТОКИО, 18 сентябрь. (СОТА). 16 сентябрьде жапон парламентінің палатасы депутаттығына кандидаттарды тіркеу аяқталды. Небары 1243 кандидат, оның ішінде либералдық партиядан — 475, прогрессшіл партиядан — 208, оңшыл социалистік партиядан — 109, солшыл-социалистік партиядан — 96, коммунист партиясынан — 107, «ынтымақ партиясы» —

28, жұмысшы-паруа партиясынан — 11, басқа партиялардан — 41, тәуелсіздерден — 168 кандидат тіркелді.

Кандидаттардың ішінде бұдан бұрын тазалауға жатқан яғный жапон империализмінің агрессиясына тікелей немесе жанама қатысқаны үшін қоғамдық және саяси қызметпен шұғылдануға тыйым салынған 318 адам бар.

Кандидаттардың ішінде —Тоджио кабинетіндегі ішкі істер министрінің бұрынғы орынбасары прогрессшіл партияның мүшесі Карасаба, бұрынғы ішкі істер министрлері либералдық партияның мүшелері Кабахарата мен Ямазакки, құныя саяси полиция бөлімдерінің бұрынғы бастықтары либералдар Окадаки мен Нива, Токио полиция басқармасының бұрынғы

бастықтары прогрессшіл партияның мүшелері Мацуда мен тәуелсіз Усуда бар.

«Елші Мэрфи және сайлау» деген мақалада «Сякай тайм» газеті:

«Көзір американдар Жапонияны қайта қаруландыруды қолдап отырған Америка-ның жақтайтын кандидаттардың көпшілігін сайлауды тістейді.

РЕДАКЦИЯ МЕН ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТТЕР БАСПАСЫНЫҢ АДРЕСІ: Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй. ТЕЛЕФОНДАР: редактор — 1-86, редактордың партия және ауылшаруашылық бөлімдері — 2-36, өнеркәсіп-транспорт және тілшілер бөлімдері — 1-33-2, корректорлар бюросы — 4-39. Газет баспасы — 0-22, газет табыс етілмесе —